

IZVEŠTAJ O MONITORINGU OSNOVNOG SUDA U MITROVICI, izmeštenog u VUČITRN/VUSHTRRI

Advocacy Center for Democratic Culture

Kome se podnosi:

Advocacy Training and Resource Center

29.06.2015.

Severna Mitrovica

Odricanje od odgovornosti

Ovaj izveštaj je omogućen uz podršku Američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Država za Međunarodni Razvoj (USAID).

Stavovi autora izraženi u ovoj publikaciji ne održavaju neophodno stavove Agencije Sjedinjenih Država za Međunarodni Razvoj ili Vlade Sjedinjenih Država.

Naslov: IZVEŠTAJ O MONITORINGU OSNOVNOG SUDA U MITROVICI, izmeštenog u VUČITRN/VUSHTRRI

Autori: Dušan Radaković i Žarko Kostić

Monitoring tim: Žarko Kostić

NVO: Advocacy Center for Democratic Culture

Kontakt: office@acdc-kosovo.org

Sadržaj

Naslovna Strana.....	1
Skraćenice.....	4
Rezime/apstrakt	5
Izvršni pregled/Uvod.....	6
Metodologija i Ograničenje	7
Nalazi.....	9
Zaključci	13
Preporuke	13
Bibliografija	15
Prilozi.....	16
Rečnik	17

Skraćenice

KJC – Kosovo Judicial Council (Sudski savet Kosova)

ACDC – Advocacy Center for Democratic Culture

USAID

OEBS

NVO

Apstrakt

Ovaj izveštaj se predstavlja nalaze do kojih je NVO Advocacy Center for Democratic Culture (ACDC) došao tokom sprovođenja projekta "Jačanje svesti građana i njihovog učešća u pravosudnom sistemu". Podaci i nalazi koje izveštaj predstavlja se odnose na sledeće: Predstavljaju se uslovi rada u Osnovnom sudu i Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, koji ukazuju da su uslovi rada u sudu veoma tešku pre sve u smislu ograničenog prostora za optimalan rad. Ipak, u odnosu na prošlu godinu, uslovi u pogledu prostora su poboljšani posle izmeštanja ogranka suda u Vučitrnu u novu zgradu suda.

Zatim se navodi problem visokog broja zaostalih predmeta (backlog of cases), koji je posledica kako loših uslova rada u zgradi suda u Vučitrnu, tako inedovoljnog broja sudija i pomoćnog osoblja.

Zatim izveštaj predstavlja nalaze o poštovanju prava stranaka u postupcima u sudu, koji ukazuju da se pravo na upotrebu jezika u većini slučajeva, osim kod objavljivanja određenih obaveštenja u sudu koja se objavljuju samo na Albanskom jeziku. Takođe, izveštaj predstavlja izazove koji se javljaju u postupcima evikcije kao i u određenim imovinskim sporovima u kojima je jedna od stranaka odsutna i kojoj se postavlja privremeni zastupnik. Nalaz ACDC je da postavljeni zastupnici ne zastupaju prava - interese odsutnih stranaka na pravi način i da je potrebno uključiti novi mehanizam koji bi omogućio da se odsutne strane obaveste o imovinskom sporu pred sudom u kojem su oni tužena strana.

Takođe, izveštaj predstavlja i nalaze procesa monitoring u vezi sa postupanjem u slučajevima u kojima su strane žene ili maloletnici. Konačno, izveštaj sadrži i kratak osvrt o transparentnosti suda, pre svega u smislu dostupnosti statistike sudskih slučajeva.

Na kraju, izveštaj sumira zaključke iz procesa monitoring suda i daje određene preporuke za rešavanje uočenih izazova i problema. Takođe, izveštaj predstavlja i rezultate koje je projekat postigao, kao i koristi koje je projekat imao po učesnike.

Izvršni pregled

U periodu 24. oktobar 2014. godine – 24. april 2015. godine, NVO ACDC je sprovodio projekat “Jačanje svesti i učešća građana u pravosudnom sistemu”. Projekat je podržao USAID, preko Advocacy Training and Resource Center (ATRC). Takođe, NVO ACDC zahvalnost na saradnji duguje Predsednici Osnovnog suda u Mitrovici i Glavnom tužiocu Osnovnog tužilaštva, kao i advokatima iz severne Mitrovice koji su svojim savetima pomogli sprovođenje projekta.

U toku, sprovođenja projekta, jedan od važnih segmenata je bio monitoring rada Osnovnog suda u Mitrovici, sa sedištem u Vučitrnu. Svrha monitoring rada suda je bila da se utvrde uslovi rada sudija i zaposlenih u sudu, kao i da se utvrdi efikasnost rada suda i poštovanja prava stranaka u postupcima pred sudom. Poseban focus procesa monitoring su bili slučajevi sporova iz oblasti imovinsko-svojinskih odnosa, kao i slučajevi koji uključuju žene i maloletnike.

Konačno, cilj monitoringa je i da se dođe do određenih zaključaka, kao i da se predlože određene preporuke za unapređenje rada suda. Shodno tome, ovaj izveštaj predstavlja podatke i uslove u radu suda i daje određene preporuke za ispravljanje određenih nedostataka i prevazilaženje problema u radu suda na određenim predmetima.

U toku sprovođenja projekta, NVO ACDC je ostvarila veoma dobru saradnju sa Osnovnim sudom u Mitrovici i sa Osnovnim tužilaštvom u Mitrovici, koji su premešteni u Vučitrn. Dobra saradnja je posledica profesionalnosti i podrške Predsednice Osnovnog suda, gospođe Kade Perçuku Bunjaku, glavnog tužioca gospodina Shyqyri Sylja, zamenika glavnog tužioca Ismeta Ujkanija, kao i tužioca Naima Beke. Takođe, veoma dobra saradnja je ostvarena i sa administracijom u sudu i u tužilaštvu, koji su NVO ACDC pružali asistenciju iz domena svog rada.

Što se tiče saradnje sa Sudskim savetom Kosova i Tužilačkim savetom Kosova, uspostavljeni su kontakti koji treba da dovedu do konkretnih oblika saradnje. NVO ACDC će predložiti navedenim institucijama potpisivanje Memoranduma o saradnji, u cilju koordinacije i unapređenja daljih projekata iz oblasti vladavine prava na severu Kosova.

Metodologija i Ograničenje.

U sprovođenju i upravljanju ovim projektom učestvovalo je troje (3) ljudi i to: Menadžer projekta, Stručni konsultant i administrativni/finansijski saradnik. Menadžer je bio odgovoran za organizovanje poseta sudu i tužilaštvu, kao i za redovan monitoring rada suda dok je stručni konsultant bio odgovoran za davanje stručnih saveta i smernica u sprovođenju projekta, posebno samog procesa monitoringa. Menadžer projekta je bio Žarko Kostić, diplomirani pravnik (MA) iz Severne Mitrovice, koji radi kao advokatski saradnik, dok je stručni konsultant bio advokat iz Severne Mitrovice, Dejan Vasić.

Metodologija prikupljanja podataka koji su deo ovog izveštaja se sastojala od nekoliko metoda. Osnovni metod u prikupljanju podataka su bili razgovori sa sudijama, tužiocima i pomoćnim osobljem u Osnovnom sudu u Mitrovici. Razgovori su obavljani u toku monitoringa slučajeva pred sudom, kao u i toku studijskih poseta sudu koje je organizovala NVO ACDC. Prilikom svakog razgovora, predstavnici ACDC su postavljali već pripremljena targetirana pitanja, čiji je cilj bio da se dobiju relevantne informacije koje su od značaja za izveštaje. Te informacije se pre svega odnose na funkcionisanje suda, na uslove rada, kao i na efikasnost u rešavanju slučajeva. Takođe, studijske posete su korišćene kao metod prikupljanja podataka, tokom kojih su u razgovorima sa sudijama, tužiocima i administrativnim osobljem prikupljane informacije od značaja za izveštaj.

Drugi metod u procesu monitoringa je bilo praćenje određenih predmeta u postupanju pred Osnovnim sudom u Mitrovici. Cilj praćenja ovih predmeta da se utvrdi određene zakonomernosti u rešavanju određenog tipa predmeta pred sudom, kao i poštovanje prava stranaka u konkretnim predmetima. U toku perioda implementacije projekta, menadžer projekta je posećivao sud svake nedelje, a često i dva puta nedeljno i izvestio o 15 slučajeva koji su u postupku pred sudom. Većina praćenih slučajeva su i dalje u postupku pred sudom, što potvrđuje jedan od nalaza da postupci dugo traju. Praćeni slučajevi uključuju dela rodno-zasnovanog nasilja, maloletničku delikvenciju, imovinske sporove, falsifikovanje, telesne povrede itd.

Takođe, NVO ACDC je organizovala 4 posete Osnovnim sudu i Osnovnom tužilaštvu u Vučitrnu, kao i dve posete i razgovore sa sudijama EULEX-a u Severnoj Mitrovici. Najzad, organizovano je i šest okruglih stolova na temu vladavine prava na severu Kosova, od čega sa učešćem mladih pravnikar i aktivista civilnog društva iz različitih zajednica na Kosovu. Takođe, na jednom od okruglih stolova na temu "(Ne) priznavanja diploma Univerziteta u Severnoj Mitrovici", učestvovali su i predstavnici Vlade Kosova, tačnije Kancelarije za zajednice u uredu Predsednika Vlade Kosova, kao i predstavnik organizacije European Center for Minority Issues ' ECMI. Jedan od važnijih zaključaka sa održanih okruglih stolova su da je potrebno uključivanje mladih pravnikar iz srpske zajednice na severu Kosova u pravnu praksu na Kosovu. Shodno tome, potrebno je rešiti pitanje (ne)priznavanja diploma Univerziteta u Severnoj Mitrovici, što bi mladim pravnicima iz Srpske zajednice omogućilo da se prijave za polaganje pravosudnog ispita, a medijatorima na severu da posreduju u predmetima koje Osnovni sud u Mitrovici uputi Centru za Medijaciju u Mitrovici. Ovo pitanje je svakako i od značaja za budući efikasniji rad pravosuđa na severu i za umanjenje broja nerešenih slučajeva. Konačno, takođe važan zaključak okruglih stolova je da je potrebno da process implementacije Briselskog sporazuma, uključujući i sporazum o integraciji pravosuđa, bude transparentniji prema građanima i

organizacijama civilnog društva, kao i da je neophodno strateško planiranje koje se tiče pre svega radnih mesta, pre potpisivanja budućih sporazuma i njihove implementacije. Konačno, potrebno je uzeti u obzir interes, kao i strahove zajednice na severu, prilikom implementacije sporazuma, posebno imajući u vidu da je saradnja sa zajednicom jedan od uslova efikasnog Sistema vladavina prava.

Glavni izazov ili prepreka u toku procesa monitoringa su bili loši uslovi za rad u Osnovnom sudu. Nedostatak prostora, kao i nedostatak odgovarajuće sudnice koja bi omogućila prisustvo javnosti, otežavali su proces monitoringa. Zatim, izazov je bila i nedevojljna transparentnost i saradnja suda u vezi sa dostavljanjem statistike o predmetima u sudu. Pored toga, treba napomenuti da monitoring nije bilo moguće sprovesti u toku marta, zbog poznatog štrajka sudija u svim osnovnim sudovima na Kosovu. Ipak, podrška Predsednice suda i predstavnika tužilaštva, kao i administrativnog osoblja, su omogućili uspešno sprovođenje procesa monitoringa, kao i studijskih poseta sudu i tužilaštvu.

Nalazi

Monitoring Osnovnog suda u Mitrovici (Vučitrnu), koji je obuhvatio praćenje određenih sudskih postupaka, kao i studijske posete i razgovore sa sudijama i tužiocima Osnovnog Tužilaštva u Mitrovici, je pokazao sledeće nalaze:

- a) Osnovni sud u Mitrovici radi u veoma lošim uslovima, koji svakako utiču na efikasnost u postupanju pred sudom. Ti loši uslovi se pre svega odnose na nedostatak prostora za rad sudija i pomoćnog osoblja. Tokom monitoring procesa, ACDC je došao do saznanja da jednu prostoriju/kancelariju u sudu deli čak dvanaest (12) zaposlenih, tačnije četiri (4) sudije i pomoćno osoblje. U razgovorima sa Predsednicom suda i sudijama, ACDC je saznao da nedostatak radnog prostora značajno utiče na rad suda, jer sud od 2008. godine radi u sadašnjim uslovima. Ipak, za razliku od prethodne godine, situacija u vezi sa prostorom se značajno poboljšala otvaranjem nove zgrade organa Osnovnog suda u Vučitrnu. Prelaskom ogranka u Vučitrnu u novu zgradu, prostorni kapacitet koji je na raspolaganju Osnovnom sudu je poboljšán. U tom smislu, jedna od prostorija je preuređena u sudinica, koja do tada nije postojala u zgradi.

Kao i sud, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici se suočava sa problemom nedostatka prostora za rad tužilaca i pomoćnog osoblja. Čak deset (10) tužilaca deli jednu prostoriju/kancelariju u zgradi. Na drugoj strani, administracija u tužilaštvu takođe radi u jednoj prostoriji/kancelariji. Kroz razgovor sa tužiocima, ACDC je informisan da ograničen prostor takođe utiče na rad tužilaštva, a naročito u situacijama prilikom saslušanja osumnjičenih u tužilaštvu.

Što se uslova rada tiče, NVO ACDC naglašava da su sudije i tužioci, uključujući i predsednicu suda i glavnog tužioca, izrazili očekivanje da će odgovorajući uslovi za rad biti obezbeđeni nakon sprovođenja sporazuma Beograda I Prištine o integraciji o pravosuđu.

- b) Broj nerešenih slučajeva pred Osnovnim sudom u Mitrovici je visok. Prema Statističkom izveštaju o radu sudova, u prvoj polovini 2014. godine, broj nerešenih slučajeva pred Osnovnim sudom u Mitrovici sa ograncima u Vučitrnu/Vushtrri i Srbici/Skenderaju je 64.385. Prema ovoj statistici, ukupan broj nerešenih slučajeva pred osnovnim sudovima na Kosovu na kraju prve polovine 2014. godine je 438.383, Upoređivanja radi, Prema Back Log Strategy 2013 koji je usvojio Kosovski savet sudstva, broj nerešenih slučajeva pred sudovima na Kosovu je približno 142.000, dok približno 91.000 slučajeva su izvršni slučajevi. Ova Strategija predviđa strateške ciljeve koje treba ostvariti u cilju umanjenja broja nerešenih slučajeva, kao i plan implementacije koji treba da dovede do njenog ostvarenja. Ipak, sprovođenje Strategije u Osnovnom sudu u Mitrovici je izgleda otežano zbog teških uslova rada.
- c) NVO ACDC je u toku procesa monitoring suda pratio i poštovanje prava stranaka na upotrebu zvaničnih jezika na Kosovu. Tok monitoringa, utvrđeno je da se ovo pravo poštuje u toku sudskih postupaka, jer je prevod obezbeđen u svim slučajevima koji to zahtevaju. Takođe, prevod formulara koji se koriste u sudu se prevodi na zvanične jezike na Kosovu.

Ipak, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, stranka pred sudom ima pravo da se postupak vodi na njenom maternjem jeziku, sto se ne dešava u postupcima pred Osnovnim sudom u Mitrovici. Ovakva situacija je posledica činjenice da su sve sudije koje radi u sudu Albanske nacionalnosti, dok jedini sudija Srpske nacionalnosti je samo formalno u radnom odnosu, ali ne postupa u slučajevima pred sudom.

Takođe, još jedan od izazova u pogledu prava na upotrebu jezika je činjenica da, iako je prevod obezbeđen stranka koje dolaze iz manjinskih zajednica, zapisnici sa ročišta se uvek potpisuju na Albanskom jeziku, uz asistenciju previodica. Prevod na Srpski jezik se dostavlja tek naknadno.

Za očekivati je da će oba gore navedena izazova u pogledu upotrebe jezika biti rešeni sprovođenjem Briselskog sporazuma između Beograda i Prištine o integraciji u oblasti pravosuđa.

Jedino odstupanje od prava na upotrebu jezike, koje je NVO ACDC primetio u toku procesa monitoringa, je i dalje prevođenje obaveštenja koja se ističu u zgradi suda. Obaveštenja su uvek istaknuta na Albanskom jeziku, dok se ista ne ističu i na Srpskom jeziku.

- d) Takodje, kao i u prethodnoj godini, i u toku monitoringa koji predstavlja ovaj izveštaj, NVO ACDC je primetio da i dalje postoje određeni izazovi u slučajevima koji zahetejavu evikciju ilegalnih okupanata stanova i drugih nepokretnosti. Ti izazovi se tiču kako nedostatka ljudskih resursa tako i nedovoljnom koordinacijom između pravosudnih institucija i agencija za sprovođenje zakona. Tokom monitoringa, NVO ACDC je došao do saznanja da u nekim slučajevima ilegalni okupanti vraćaju u posed nepokretnosti nedugo posle evikcije, dok zakoniti vlasnici nisu u mogućnosti da uđu u posed ili da prodaju svoju imovinu zbog sigusnorsnih razloga.
- e) U toku sprovođenja monitoringa, NVO ACDC je takođe uočio da postoji veliki broj imovinskih sporova, u kojima strane dolaze iz razlicitih zajednica, uglavnom iz srpske i albanske zajednice. Takodje uočeno je da u velikom broju ovih slucajeva, stranke koje dolaze iz srpske zajednice, koje su uglavnom tužena strana u navedenim sporovima, uopšte nisu obavestene da postoji slučaj pred sudom i da su oni strana u tom imovinskom sporu koji se vodi pred sudom. Ovde se uglavom radi o građanima iz srpske zajednice koji zive ili na severu Kosova ili negde na teritoriji Srbije, što znači da su u pitanju raseljena lica. Naime, sud je dosadašnjoj praksi objavljivao odluke i obavestjenja u vezi sa navedenim slučajevima na oglasnoj tabli suda ili u lokalnim dnevnim novinama, sto ne omogućava strankama koje dolaze iz srpske zajednice da budu o njima informisani i to iz najmanje dva razloga.

Prvi razlog je što vecina građana iz srpske zajednice ne idu uopšte ili makar ne dovoljno često u zgradu suda u Vučitrnu da bi se informisali o eventualnim slučajevima u kojima su oni jedna od strana. Drugi razlog je što se dnevne novine u kojima se objavljuju

odluke i obeveštenja suda o pojedinim slučajevima izdaju isključivo na albanskom jeziku i ne distribuiraju se ni na severu Kosova ni na teritoriji Srbije.

U toku sprovođenja projekta, NVO ACDC je obavešten da je OEBS Misija na Kosovu predložila određeni mehanizam za informisanje odsutnih strana u imovinskim predmetima, preko objavljivanja informacija na oglasnim tablama policijskih stanica i opština na severu Kosova. Ovo može da bude dobar korak u cilju pronalaženja odgovarajućeg mehanizma, međutim pitanje je koliko će ovaj mehanizam biti efikasan, posebno imajući u vidu da raseljena lica neće imati pristup čak ni ovom mehanizmu.

Takođe, problematično je i to što u ovim slučajevima, odsustne strane zastupaju privremeni branoci postavljeni od strane suda, koji često i ne osporavaju tužbeni zahtev tužioca i koji uglavnom dolaze iz druge zajednice, a ne iz one kojoj pripada stranka koju zastupaju. U vezi sa ovim problemom, trebalo bi razmotriti učešće advokata, koji su u članstvu Advokatske komore Kosova, u ovakvim predmetima.

- f) U vezi sa ovim imovinskim sporovima su i zahtevi za evikciju, koji su bili u fokusu pažnje u toku perioda monitoringa. Naime, portparol Kosovske agencije za imovinu je izjavio da postoji 297 zahteva suda za evikciju na severu Kosova. U vezi sa tim, postavlja se pitanje da li su ti zahtevi u vezi sa slučajevima u kojima je jedna strana bila neinformisana o samom slučaju pred sudom, i da li je zastupana od strane privremenog branioca koji nije osporavao tužbeni zahtev tužioca. Ukoliko je to slučaj, izvršenje zahteva za evikciju može otvoriti brojna pravna i sigurnosna pitanja.
- g) U predmetima koji uključuju žene, što su najčešće slučajevi nasilja u porodici u kojima su žene uglavnom žrtve, sud postupa po hitnom postupku. U takvim slučajevima se često izriču zaštitne mere, kako bi se žene koje su žrtve nasilja u porodici zaštitile. Ipak, i u rešavanju ovih predmeta postoje mnogobrojni izazovi, koji uključuju pre svega nedostatak pritvorskih kapaciteta na severnom Kosovu i nepostojanje "Sigurne kuće".
- h) Što se tiče slučajeva maloletničke delikvencije, ovde postoji mnogo izazova koji se ogledaju i u nedovoljnom kapacitetu za efikasno rešavanje ovakvih sporova, kao i u nepostojanju pritvorskih ustanova za maloletnike na severu Kosova. Naime, sudije se uglavnom odlučuju za alternativne mere umesto mere pritvora, pre svega zbog nepostojanja pritvorske ustanove za maloletnike na severu. Jedina takva ustanova za maloletnike se nalazi u Lipljanu, ali bi smeštanje maloletnika sa severu u tu ustanovu moglo da izozove protivljenje njihovih roditelja pre svega zbog sigurnosnih razloga.

Ipak, treba naglasiti da sud u ovakvim predmetima postupa u skladu sa zakonom, u datim okolnostima, i da u sudu postoje sudije koje su specijalizovani za predmete koji uključuju maloletnike, kao što zahteva Krivični zakonik za maloletnike.¹ Takođe, treba naglasiti da navedeni Zakonik zahteva da u predmetima koji uključuju maloletnike, sud i

¹ Krivični zakonik za maloletnike, član 51.1

sve druge institucije mora da postupaju sa hitnošću, radi zaštite prava i interesa maloletnika.²

- i) Konačno, u toku procesa monitoringa, posebno je praćeno postupanje suda u vezi sa transparentnošću rada, kao i vođenjem statistike predmeta pred sudom. U vezi sa tim, treba naglasiti da sud čini sve da statistiku vodi redovno i na vreme, koja se zatim dostavlja Sudskom savetu Kosova. Ipak, nekoliko činjenica su problematične u vezi sa ovim. Prvo, sud nije prihvatio zahtev NVO ACDC za dostavljanje statistike određenih slučajeva, u svrhu pripreme izveštaja i uputio je organizaciju na Sudski savet Kosova. Međutim, problem je što Sudski savet Kosova još nije objavio Izveštaj o statistici sudskih slučajeva ni za prvu polovinu 2015. godine, niti za drugu polovinu 2014. godine.

Drugo, problem je i što Osnovni sud nema svoju internet prezentaciju, preko koje bi se zainteresovane strane kao i građani obavestavali o određenim predmetima i uopšteno o radu suda. Nepostojanje internet prezentacije, kao i gore navedeni problem, čine sud "zatvorenim" za srpsku jaednicu sa severa Kosova, kao i za raseljena lica, pre svega u smislu pristupa informacijama. NVO ACDC smatra da je potrebno otkloniti ove nedostatke u skorijoj budućnosti.

² *ibid.* Član 40.1

Zaključci

Tokom procesa monitoringa rada Osnovnog suda u Mitrovici, NVO ACDC je došao do sledećih zaključaka:

- Sud radi u veoma teškim uslovima, koji se pre svega odnose na nedostatak adekvatnog prostora za rad sudija i pomoćnog osoblja kao i za održavanje suđenja.
- Broj zaostalih slučajeva je visok.
- Broj sudija je nedovoljan u odnosu na broj zaostalih predmeta, kao i novih predmeta.
- Pravo na upotrebu jezike se poštuje, uz ograničene izuzetke.
- Postupci evikcije su u mnogim slučajevima neefikasni.
- Mogućnosti odsutnih stranaka u imovinskim predmetima da zaštite svoja prava i interese skoro da ne postoje.
- Postoje izozovi u postupcima koji uključuju žene i meloletnike, pre svega zbog nedostatka pritvorskih ustanova na severu.
- Transparentnost suda nije bila na dovoljnom nivou, zbog nedostupnosti statistike kao i zbog nepostojanja internet prezentacije suda.

Preporuke

- Potrebno je obezbediti bolje uslove za rad Osnovnog suda u Mitrovici. To se pre svega odnosi na obezbeđivanje optimalnog prostora za rad sudija i pomoćnog osoblja. Isto se odnosi i na rad Osnovnog tužilaštva u Mitrovici.
- Potrebno je raditi na efikasnijem sprovođenju Strategije za smanjenje broja zaostalih slučajeva. Jedan od načina bi mogao da bude veća saradnja sa organizacijama koje pružaju mehanizme za alternativno rešavanje sporova kao što su Centri za medijaciju. Shodno tome, potrebna je jača saradnja Osnovnog suda sa Centrom za medijaciju u Mitrovici. Ipak, za jačanje ove saradnje, u smislu većeg broja slučajeva koji bi bili rešeni kroz medijaciju, potrebno je unaprediti kapacitete Centra za medijaciju u Mitrovici, pre svega u smislu broj medijatora. Ministarstvo pravde je veoma važan factor za ostavrenje ovog predloga.
- Potrebno je povećati broj sudija, što se očekuje po sprovođenju Briselskog sporazuma u oblasti pravosuđa.
- Potrebno je sudska obaveštenja prevoditi i na Srpski jezik.
- *Potrebno je omogućiti da se sudski postupci u kojima su stranke iz manjinskih zajednica void na njihovom jeziku.*
- Potrebno je unaprediti postupke evikcije. U tom smislu, potrebna je bolja i efikasnija saradnja pravosudnih institucija, policije i drugih relevantnih agencija.
- Potrebno je primeniti mehanizam putem kojeg bi, u imovinskim predmetima, odsutne stranke bile obaveštene u toku postupka kako bi mogle da zaštite svoja prava i interese. Jedan od načina bi bila upotreba medija, štampanih i elektronskih, u Srbiji, kao i izrada internet stranice suda. Takođe, potrebna je bolja saradnja sa Advokatskom komorom

Kosova, posebno sa njenim Odborom za manjinske zajednice, radi zaštite interesa odsutnih strana u imovinskim sporovima, koji uključuju pripadnike manjinskih zajednica.

- Potrebno je unaprediti transparentnost rada suda, kroz dostupnost statistike i kroz izradu internet prezentacija koja bi omogućila dostupnost informacijama o dolukama suda i generalno o radu suda.

Bibliografija (Navedite sve izvore na koje ste se pozvali u glavnom delu izveštaja.)

1. KJC Backlog Strategy 2013, dostupno na [http://kgjk-ks.org/repository/docs/final---backlog-reduction-strategy-\(1\)-ENG_849137.pdf](http://kgjk-ks.org/repository/docs/final---backlog-reduction-strategy-(1)-ENG_849137.pdf)
2. Statistički izveštaj o radu sudova u prvoj polovini 2014., dostupno na [http://kgjk-ks.org/repository/docs/STATISTICS REPORT ON THE WORK OF THE COURTS_Mid-year-2011_638768.pdf](http://kgjk-ks.org/repository/docs/STATISTICS_REPORT_ON_THE_WORK_OF_THE_COURTS_Mid-year-2011_638768.pdf)
3. Razgovor sa Predsednicom Osnovnog Suda u Mitrovici, gospođom Kadom Bunjaku Perquku
4. Razgovor sa Glavnim tužiocem u Osnovnom tužilaštvu u Mitrovici, gospodinom Shyqyri Syla
5. Razgovori sa sudijama, tužiocima i administrativnim osobljem.

Prilozi.

Lista priloga sadrži:

- **Fotografije studijskih poseta sudu.**
- **Liste učesnika u studijskim posetama sudu.**
- **Liste učesnika okruglih stolova na temu vladavine prava.**

Rečnik

KJC – Sudski savet Kosova

Backlog of cases – zaostali slučajevi

Increasing Citizens' Awareness and Participation in the Justice System – Jačanje svesti i učešća građana u pravosudnom sistemu

Statistics Report on the Work of Cases Mid-Year 2014 – Statistički izveštaj o radu sudova u prvoj polovini 2014.

Kontrolna lista za izveštaju

- Koja je svrha ovog izveštaja i da li je izveštaj ispunio tu svrhu?
- Da li izveštaj poriva sve ključne tačke? Da li ste ponudili dovoljno dokaza kako bi „dokazali“ vaše tačke?
- D ali ste dovoljno duboko analizirali vaše dokaze/podatke?
- Da li vaši zaključci logički prate vaše argumente i da li vaše preporuke logično proizilaze iz vaših zaključaka?
- D ali je jezik, ton, stil i visina jasna, direktna i formalna, odgovara čitaocu i temi?
- D ali su gramatika, interpunkcija i pravopis tačni?
- Da li je raspored prost, jasan logičan i dosledan uz uobičajene delove, poglavlja, naslove i brojeve? Da li je odgovarajući materijal u odgovarajućim delovima?
- Ukoliko ste koristili ilustracije kao što su grafikoni i tabele, da li su iste jasne i od značaja, integrisane i podnaslovljene na odgovarajući način?
- Da li ste koristili odgovarajući broj i opseg izvora? Da li su svi izvori i referencije navedene u glavnom delu i na kraju na listi referencija?
- Da li su prilozi jasno označeni? D ali je čitalac usmeren na svaki prilog iz glavnog dela izveštaja?
- Da li ste ostavili izveštaj po strani na određeno vreme pre nego što ste ga razmotrili i uredili?

*